

Ungdomsarbete i Kronoby kommun

En handbok för en nyanställd ungdomsledare

Ida-Maria Sundqvist och Sebastian Nylund

Examensarbete för samhällspedagog (YH)-examen

Utbildningen till samhällspedagog

Åbo 2017

EXAMENSARBETE

Författare: Ida-Maria Sundqvist och Sebastian Nylund

Utbildning och ort: Utbildning till Samhällspedagog, Åbo

Handledare: Mona Bischoff

Titel: Ungdomsarbete i Kronoby kommun – En handbok för en nyanställd ungdomsledare

---

Datum 10.5.2017 Sidantal 35

Bilagor 3

Abstrakt

Detta arbete handlar om ungdomsledarens roll inom kommunal ungdomsverksamhet. Den nya ungdomslagen, som trädde i kraft 2017, ställer större krav på kommunerna att satsa mera på ungdomsverksamhet. Kronoby Kommun, som är vår uppdragsgivare, önskar på sikt att anställa en ungdomsledare.

Syftet med arbetet är att göra förberedande arbete för en ungdomsledartjänst i Kronoby kommun. För att kartlägga hur ungdomarna vill att kommunikationen och samarbetet med ungdomsledaren skall ske har vi använt oss av en kvantitativ enkätundersökning. För att få en konkret bild på hur ungdomsverksamheten kan se ut i en kommun har vi använt oss av en kvalitativ forskning i form av temaintervju, som vi gjorde med ungdomsarbetare i kommunerna i närregionen.

I arbetets teoretiska del behandlar vi ungdomsarbete överlag, delaktighet, förebyggande och främjande arbete och kommunikation. Resultatet av teorin och undersökningarna är en handbok som skall fungera som ett stöd för en nyanställd ungdomsledare i Kronoby kommun.

Språk: Svenska Nyckelord: Ungdomsarbete, ungdomsledare, kommun, handbok, delaktighet, kommunikation

---

BACHELOR'S THESIS

Author: Ida-Maria Sundqvist och Sebastian Nylund

Degree Programme: Community educator, Turku

Supervisor(s): Mona Bischoff

Title: Youth work in the municipality of Kronoby – A manual for a new youth worker

---

Date 10.5.2017   Number of pages 35

Appendices 3

Abstract

This thesis is about the youth leader's role in municipal youth activities. With the new Youth Act, which entered into force in 2017, the municipalities are required to invest more in youth activities. The municipality of Kronoby, which is our task giver, wishes to hire a youth leader in the future.

The purpose of this thesis is to do preparatory work for a youth leader position in the municipality of Kronoby. In order to look into how young people want to communicate and work with the youth leader, we have used a quantitative survey. To get a picture of how youth work is fulfilled in a municipality, we have used a qualitative research in form of a theme interview, which we did with youth workers in the nearby region.

In the theoretical part of the thesis we deal with youth work in general, participation, preventive and promotive work, and communication. The result of the theory and the researches is summarized in a manual that will act as a supporting tool for a newly employed youth leader in the municipality of Kronoby.

Language: Swedish   Key words: Youth work, youth leader, municipality, manual, participation, communication

---

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Bakgrund	2
1.2	Uppdragsgivare.....	2
1.3	Syfte och mål	3
2	Ungdomsarbete.....	3
2.1	Kommunens skyldighet till ungdomsarbete.....	3
2.2	Ungdomsarbetarens roll.....	4
2.3	Delaktighet.....	6
2.4	Förebyggande och främjande arbete.....	8
2.5	Kommunikation	9
2.5.1	Direkt kontakt mellan ungdomsarbetare och ungdomar	10
2.5.2	Sociala medier som kommunikationskanal med unga	11
3	Metoder.....	14
3.1	Kvantitativ forskning	14
3.1.1	Enkät.....	15
3.1.2	Frågekonstruktion	15
3.2	Kvalitativ forskning	16
3.2.1	Utgångspunkter.....	16
3.2.2	Temaintervju.....	16
4	Kartläggning av ungdomarnas syn på kommunikation och delaktighet.....	17
4.1	Resultatredovisning	17
4.2	Analys.....	21
5	Kartläggning av ungdomsarbetarnas syn	21
5.1	Pedersöre	22
5.2	Nykarleby	23
5.3	Larsmo	24
5.4	Jakobstad	25
5.5	Diskussion	26
5.5.1	Egenskaper.....	26
5.5.2	Verksamhet.....	27
5.5.3	Kommunikation.....	27
5.5.4	Samarbete.....	28
5.5.5	Filmer och litteratur	28
6	Slutprodukt.....	28
6.1	Handbokens syfte.....	29
6.2	Handbokens innehåll och användning.....	29

7	Utvärdering och slutdiskussion	31
	Källförteckning	33
	Finlands författningssamling	35

Bilageförteckning

Bilaga 1	Enkät Ådalens skola 19.1.2017
Bilaga 2	Temaintervju 21-22.2.2017
Bilaga 3	Handbok för ungdomsledare

1 Inledning

Den nya ungdomslagen som trädde i kraft 2017 kräver att kommunerna satsar mera på ungdomsfrågor. Syftet med ungdomslagen är att främja ungdomarnas delaktighet i samhället. Det kommunala ungdomsarbetet är grunden till att ungdomarna ska kunna känna sig delaktiga och ha möjlighet att påverka samhället.

Under sommaren 2015 utförde Sebastian Nylund sin praktik vid Kronoby kommun. Målet för praktiken var att starta upp ungdomslokalen som tidigare hade varit verksam i Kronoby. Under praktiken kom det fram att ungdomarna i kommunen hade väldigt lågt förtroende för kommunens anställda, och att ungdomarna inte visste vem de skulle kontakta gällande frågor som berörde dem. Praktiken blev nu också mera inriktad på att förbättra kommunikationen mellan ungdomarna. Det blev en mycket svår uppgift eftersom det var sommarlov och ungdomarna saknade en gemensam samlingsplats. Efter praktiken växte idén om att förbättra ungdomsarbetet i Kronoby.

I och med den nya ungdomslagen och den tidigare erfarenheten passade det väldigt bra att göra ett examensarbete som berör ungdomsfrågor i Kronoby. Vi som är skribenter av detta arbete är Ida-Maria Sundqvist och Sebastian Nylund, samhällspedagogstuderande vid Yrkehögskolan Novia. Vi båda är ursprungligen från Österbotten och var intresserade av att ha en uppdragsgivare från Österbotten. Vi ville lära oss mera om ungdomsverksamheten i Kronoby och kommunerna i närregionen. Här har Kronoby fått en möjlighet att utveckla hela kommunens ungdomsarbete. Vi är mycket glada att Kronoby kommun gav oss chansen att vara en del i deras viktiga arbete.

Vårt examensarbete är ett handlingsbaserat arbete, med en slutprodukt i form av en handbok för ungdomsledare. I början av arbetet kommer vi att redogöra bakgrunden till vårt examensarbete, presentera vår uppdragsgivare samt syftet med arbetet. Sedan följer teoridel om ungdomsarbete med fokus på delaktighet, förebyggande arbete och kommunikation. Vi valde att göra två undersökningar till vårt examensarbete. För att få en inblick och konkreta tips på hur en ungdomsledares arbete kan se ut gjorde vi intervjuer med tjänstemän som jobbar med ungdomsarbete. För att få ungdomarnas syn på hur de önskar att samarbetet och hur kontakten mellan dem och ungdomsledaren skall fungera gjorde vi en enkätundersökning som utfördes i Ådalens skola. Slutligen presenteras slutprodukten och dess syfte och användning, följd av en sammanfattning av hela arbetet.

1.1 Bakgrund

Under hösten 2016 hade vi en kurs i forskningsmetodik där vi fick utföra en undersökning. I och med att Sebastian hade gjort sin praktik i Kronoby valde vi att göra en undersökning om ungdomsverksamheten i Kronoby kommun för att få ungdomarnas syn på ungdomsverksamheten i kommunen. Målgruppen för undersökningen var ungdomar bosatta i Kronoby kommun i åldern 13–19 år. Av 338 potentiella respondenter svarade 150 stycken.

I undersökningen tog vi reda på ungdomarnas fritidsintresse, ungdomars behov av en ungdomslokal och om de visste hur de skulle få kontakt till kommunens tjänstemän gällande frågor som berörde ungdomar. Vi presenterade resultatet för Kronobys fritidskoordinator Kaisa Karlström. Frågan gällande ungdomars kontakt till tjänstemän var den som Karlström reagerade mest på då 70,7% av svaranden hade svarat att de inte visste vem de skulle kontakta.

Karlström önskade vidare samarbete för att förbättra kommunikationen mellan ungdomar och kommunens tjänstemän. Samtidigt nämnde hon att Kronoby kommuns fullmäktige hade gjort en utredning om Kronoby på sikt har möjlighet att anställa en ungdomsledare (Kronoby kommun Budget 2017 och Ekonomiplan 2018-2019, 2016). Utifrån dessa punkter fick vi uppdraget att göra förberedande arbete för en ungdomsledartjänst i Kronoby.

1.2 Uppdragsgivare

Vår uppdragsgivare för detta examensarbete är Fritidsbyrån vid Kronoby kommun. Som handledare från Fritidsbyrån fungerar fritidskoordinator Kaisa Karlström. Fritidsbyrån har hand om kultur, idrott, ungdom och sunda levnadsvanor. (Kultur, fritid & turism: Kronoby kommun, u.d.)

Kronoby är en tvåspråkig kommun i Österbotten. Majoritetsspråket är svenska. År 1969 slogs kommunerna Kronoby, Nedervetil och Terjärv samman till en större kommun som blev Kronoby kommun. Invånarantalet i slutet av år 2015 var 6682. (Kommun och förvaltning - fakta: Kronoby kommun, u.d.) I kommundelen Kronoby finns Ådalens skola, som omfattar årskurserna 7–9, och Kronoby gymnasium. (Barn & utbildning: Kronoby kommun, u.d.) Annan utbildning för ungdomar som också finns i Kronoby är Base Camp vid Kronoby folkhögskola som erbjuder ett tionde läsår för de som har gått ut grundskolan. (Base Camp, u.d.) I Kronoby kommun finns det 149 registrerade föreningar med olika verksamhetsområden. (Föreningsregistret, u.d.)

1.3 Syfte och mål

Syftet med vårt examensarbete är att göra förberedande arbete för en ungdomsledartjänst i Kronoby kommun. Vi kommer att ta reda på hur ungdomar vill att kommunikationen och samarbetet ska fungera mellan kommunen och ungdomar. Vi kommer också att intervjua ungdomsarbetare som är anställda av kommunerna i Kronobys närregion.

Vårt mål för arbetet är att framställa en handbok för en nyanställd ungdomsledare. Handbokens innehåll kommer att bestå av information från de intervjuer med ungdomsledare vi har utfört, svaren från enkäten till ungdomarna samt den teori som vi har läst. Vi har tagit i beaktande vad som kan förverkligas i Kronoby. Handboken skall fungera som ett verktyg för ungdomsledaren att planera och utföra verksamhet. Vi hoppas att handboken kommer att inspirera Kronoby kommun till att anställa en ungdomsledare i framtiden.

2 Ungdomsarbete

Ungdomsarbete består av att stöda, handleda och erbjuda annan service, som ungdomarna själva väljer, godkänner och tar till sig som sina egna. Genom ungdomsarbete bildas tillväxtsgemenskap, aktivitet och möjlighet utifrån ungdomarnas egna vilja, önskan och behov. Kärnan i ungdomsarbete är att skapa en meningsfull fritid. Kommuner, organisationer och församlingar är de som i första hand förverkligar ungdomsarbete. (Allianssi ry, u.d.)

I detta kapitel kommer vi att behandla kommunens roll i att erbjuda ungdomsverksamhet, ungdomsarbetarens roll, delaktighet, förebyggande och främjande arbete samt kommunikation. Inom kommunikation tar vi upp direkt kontakt och sociala medier eftersom den undersökning som vi gjorde med ungdomarna i Kronoby visade att de vill se en fysisk person som ungdomsarbetare, men också använda sig av sociala medier som en kommunikationskanal. Vi har valt dessa ämnen utgående från de behov som vår uppdragsgivare har samt att de är centrala delar inom ungdomsarbete.

2.1 Kommunens skyldighet till ungdomsarbete

Enligt olika lagar är kommunen skyldig till att ordna tjänster och verksamhet för unga. I ungdomslagen (2016/1285) står det att undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för den allmänna utvecklingen av ungdomsarbete och ungdomspolitikerna (§ 4). Statsrådet godkänner ett ungdomspolitiskt utvecklingsprogram vart fjärde år. Utvecklingsprogrammet består av

de riksomfattande målen för ungdomspolitiken samt riktlinjerna för regionförvaltningsverkens och kommunernas ungdomspolitiska programarbete. Om det finns behov kan utvecklingsprogrammet revideras (§ 5).

Enligt ungdomslagen (2016/1285) hör ungdomsarbete och ungdomspolitiken till kommunens uppgifter. Kommunerna ska skapa förutsättningar för ungdomsarbete och ungdomsverksamhet genom att ordna tjänster och lokaler för unga (§ 8). Kommunen ska bilda ett nätverk som innefattar vägledning av och tjänster för unga. Kommunen kan också bilda nätverket tillsammans med andra kommuner (§ 9).

Kommunerna kan själva besluta hur deras arbete kring ungdomsarbete och ungdomspolitiken görs. Ungdomsarbete för med sig goda saker, såsom förbättring av ungas levnadsförhållanden och förutsättningar för medborgarverksamhet. Ett tecken på att en kommun sköter sitt ungdomsarbete exemplariskt är att dessa punkter omfattas dvs. handledning och rådgivning, verksamhetslokaler, informationstjänster, stöd för ungdomsföreningar och andra ungdomsgrupper, fritidssysselsättning, ungdomsverksamhet och miljöfostran för unga. (Korhonen & Merisalo, 2009, s. 47)

Enligt ungdomslagen ska unga ha möjligheten att delta i behandlingen av ärenden som omfattar ungdomsarbete och ungdomspolitik på både lokal och regional nivå (§ 24). För att garantera den unga befolkningens möjlighet att delta och påverka ska kommunstyrelsen, enligt kommunallagen (2015/410) inrätta ett ungdomsfullmäktige eller annan påverkansgrupp för unga. Flera kommuner kan ha ett gemensamt ungdomsfullmäktige. I frågor gällande kommuninvånarnas välfärd, hälsa, studier, livsmiljö, boende eller rörlighet, ska ungdomsfullmäktige ges en chans att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning av den kommunala verksamheten. Ungdomsfullmäktige ska även ha möjlighet att påverka övriga frågor som anses vara viktiga med tanke på barn och unga (§ 26).

2.2 Ungdomsarbetarens roll

Ungdomars övergång till vuxen ålder är en utvecklingsprocess som är fylld med förändringar och val. Genom ungdomsarbete kan vuxna jobba med ungdomar som går igenom denna process. Ungdomsarbetaren kan ordna positiva, kreativa och utmanande upplevelser för att stöda utvecklingen. Upplevelserna är till för att de unga ska kunna bygga upp och vidareutveckla sin förståelse för de personliga, morala, spirituella, sociala, ekonomiska och politiska aspekterna i deras liv. Genom att aktivt delta i arbetet med ungdomar stärks

ungdomarnas självförtroende. Processen sker på ungdomarnas villkor, i deras takt och är baserad på deras verklighet. (Sapin, 2009 s. 1-2)

Ungdomsarbetarens roll är att främja utveckling socialt, pedagogiskt och politiskt på olika nivåer. Ungdomsarbetaren kan själv välja ifall fokus på utveckling ska ske på individ- eller samhällelig nivå. Utvecklingen sker genom att ungdomsarbetaren informerar, och på annat sätt ger sitt stöd, för att åstadkomma ändringar i attityden och praktiken hos ungdomar, service och samhället för att ge ungdomarna en chans att göra sig hörda i de frågor som påverkar dem. (Sapin, 2009, s. 11)

Till rollen som ungdomsarbetare hör att möta barn och unga och erbjuda dem lärupplevelser som är anpassade till de ungas ålder, bakgrund och utvecklingsskede. Miljön som lärupplevelserna sker påverkas av om verksamheten leds av frivilliga eller professionella ungdomsarbetare. Frivilligverksamhet har länge varit en del av ungdomsarbete, också som ledare för kamratgrupper för ungdomar. Professionella ungdomsarbetare arbetar parallellt med frivilliga. Multiprofessionellt samarbete har i Finland uppfattats som ett administrativt verktyg och ett kostnadseffektivt sätt att samarbeta. Det förutsätter ändå att ungdomsarbetaren är medveten om sina arbetsuppgifter, men också sitt kunnande och sina arbetsmetoder. Ungdomsarbetaren bör ha karaktären av den egna insatsen klar för sig och veta hur hen kan bidra till det multiprofessionella teamet. (Nieminen, 2010, s. 14-15)

Att ha en positiv inställning är viktigt för en ungdomsarbetare. En ungdomsarbetare med positiv inställning uppskattar behovet av att ha roligt, värme, och fostran såväl som förändring och utveckling. Ungdomsarbete ska vara roligt för att uppmuntra ungdomar att frivilligt delta i aktiviteter för att motverka effekten av förtryck. Istället för att se ungdomar som problematiska eller i behov av hjälp, ska ungdomsarbetaren välkomna ungdomar att delta i aktiviteter som de tycker om och drar nytta av. Genom aktivt deltagande kan ungdomarna själva välja om de vill bli involverade i frågor som påverkar dem. Att känna igen, värdera och bygga på deltagarnas bidrag och erfarenheter sätter de unga i centrum för ungdomsarbetet. Ungdomarna får vara med i beslutsfattandet, ta ansvar och utvecklar större kontroll över deras egna liv. Aktivt deltagande för samman en grupp ungdomar som kan få stöd från, lära sig av varandra och uppmuntras att utforska genuina och realistiska alternativ. Ungdomsarbetarens roll blir då att stöda ungdomar att hitta egna lösningar till problem och ta itu med frågor som påverkar dem. (Sapin, 2009 s. 4)

Ungdomsarbetaren ska vara en förmedlare av en anda av respekt och uppmuntran. Entusiasmen är nödvändig för ungdomsarbetaren – oberoende av vilken miljö som hen rör

sig i. Förmågan att kunna inspirera genom sin egna entusiasm är spontan och kreativ. En inspiratör behöver inte vara en viss personlighet, utan många olika personligheter kan vara inspirerande. Till exempel kan en tystlåten personlighet utstråla kunskap och kompetens, medan en som hela tiden hörs och syns kan visa en passion för verksamheten och förmåga att åstadkomma konkreta resultat. Ungdomsarbetaren ska fungera som en inspiratör för ungdomarna. Kärnan i den professionella inspiratörens yrke är djup humanitet som baserar sig på relationerna mellan människor. Inspiratören är en person som försöker stärka sina medmänniskors gemenskapskänsla och känsloliv, samt initiera olika sociala och funktionella handlingar. Inspiratören är en förebild, gruppleddare och fostrare, som bör ha globala visioner, vara ansvarsställande och självkritisk, ha ett kreativt sinne samt ta på allvar sina löften och det hen förbundit sig till. (Ruotsalainen, 2010, s. 71-72)

Genom fostrande verksamhet försöker man att få fram personlig utveckling, förändrade attityder, kritiskt tänkande, medvetenhet om det egna ansvaret, vakenhet och väckt motivation hos den unga människan. Diskussioner, seminarier, kurser, debatter, workshops och kulturcirklar är exempel på metoder som används för fostrande verksamhet. Omfattningen av pedagogiken syns också av ordnandet av temadagar, information och lektioner i form av diskussioner, två och två eller i grupp. Ungdomsarbetarens arbete är en fostran med målet att alla ungdomar ska vara delaktiga både individuellt och i en gemenskap. Arbetet är inriktat på ungdomarnas dagliga liv och på det sättet väcks deras medvetenhet. (Kurki, 2010, s. 67, 71)

2.3 Delaktighet

Det finns ingen klar definition av begreppet delaktighet, utan det kan tolkas på flera olika sätt. Att vara delaktig innebär att en individ deltar aktivt och att denne vill och kan vara initiativtagare i samhällsfrågor som denne själv tycker att är viktiga. Två viktiga förutsättningar för deltagande är individens personliga intresse för att delta och påverka, och erbjudandet av möjligheter för att delta och påverka. (Kohonen & Tiala, 2002, s. 6) Man kan också tala om interna och externa förutsättningar för delaktighet. Med interna förutsättningar menas en för uppgiften fungerande kroppsfunction och vilja att delta. Med externa förutsättningar menas tillgängliga fysiska och sociala miljöer, regler och normer som möjliggör deltagande. En beskrivning som enligt Molin bör användas är att delaktighet är ett samspel mellan individen och dennes sociala och fysiska omgivning. (Molin, 2004, s. 78-79)

Ungdomarnas möjligheter till att förändra sin egen livssituation påverkas av många faktorer, vilka möjligheter till stöd och hjälp som erbjuds i omgivningen. Det beror också på vilken personlighet ungdomen har och om hen har någon tidigare erfarenheter samt hur familjesituationen ser ut. (Molin, Gustavsson & Hermansson 2008, s. 183) Sett ur ett socialpedagogiskt perspektiv ses lärande som social praxis som tillämpas i de sociokulturella gemenskaper där unga är del i aktiviteter inom skolan, val av utbildning, i arbetsliv, i fritidsliv och familjen. De gemensamma praxis som människor är med i och deltar i, ger förutsättningarna för att deras upplevelse skall kunna kännas meningsskapande. Från att delta i vardagslivets gemenskaper kommer den deltagande individen att lära sig och tillägna sig den gemenskapens normer, värderingar och kompetenser. Hen kan även ifrågasätta dessa. (Molin, et al. 2008, s. 220)

Ungdomarnas olika gemenskaper avspeglar deras egna livsmönster. Gemenskaperna kan vara både erkända och icke-erkända av andra. Det är viktigt att se utifrån de ungas livssituation och önskan, för att de skall kunna skapa kontakter och gemenskap, t.ex. att skapa anknypningspunkter där de förenas med andra unga. Där det kan grundas ett tankesätt att de unga har lika stora rättigheter och möjligheter som andra ungdomar i samhället. (Molin, et al. 2008, s. 184)

Samhälleliga dilemman kan perspektiveras genom institutionella kategorier och utfallet av institutionella aktiviteter kan uppmärksammas genom dess materiella och sociala konsekvenser. Från ett sådant perspektiv är det möjligt att studera hur normaliseringen av samhället går till och hur problem förhandlas inom ramen för enskilda medborgare. (Molin, et al. 2008, s. 203)

Människor gillar inte när beslut tas utan deras medvetande. Människor vill se nytta i förändringen som beslutats och kan därmed få en negativ attityd om hen kommenderas att genomföra förändringen. Däremot om hen direkt berörs av ändringen och får vara delaktig i planeringen och genomförandet så leder det till en positiv förändringsattityd. (Angelöw, 1991, s. 24) Ett problem är att samhällets aktörer inte är helt överens om vad problemen består i och vet inte heller hur problemen skall hanteras eller vem som är ansvarig. (Molin, et al. 2008, s. 189) I förändringsarbete är det motivationen som är motorn och är därmed väldigt viktig. När insikten om att förändringen är nödvändig övergår i handlingsredskap, har individen en offensiv attityd, en så kallad förändringsvilja. (Angelöw, 1991, s. 89)

För att få igång en delaktighetsprocess hos ungdomar kan man involvera dem i verksamheten och andra aktiviteter. Anu Gretschel tar upp ett exempel om hur ungdomarna blir delaktiga

genom att ansvara för kaffekokandet vid en ungdomsgård. På ungdomarnas ansvar föll då införskaffandet av kaffe och muggar och kaffekokandet. Ungdomarna kunde även ha ansvar för att sälja kaffet. Ungdomsarbetarens roll i detta är att uppmuntra ungdomarna. Ungdomsarbetaren kan också uppmuntra ungdomarna att tillsammans vara med och sätta sin prägel på ungdomsgården, kommunen och ungdomarnas egna liv, och vara med i beslutandet om hur evenemang, droginformation, antimobbingsprogram, osv. ska se ut. (Gretschel, 2010, s. 104-105)

Utbudet idag av fritidssysselsättningar har blivit större. Detta har resulterat i att ungdomarna har, vid olika evenemang, blivit medvetna om olika organisationers verksamhet som är viktiga ur samhällssynpunkt. Dessa kan handla om natur-, miljö- och utvecklingsprojekt som även har haft en global dimension. Viktiga arenor för delaktighet och påverkningsmöjligheter är bland annat sub- och motkulturerna samt webb- och medievärlden. Politiska och ideologiska kanaler för påverkningsmöjligheter kompletteras nu också av kulturella och virtuella gemenskaper. Som exempel på sådana delaktighetskanaler kan ges kulturella projekt, lokal verksamhet och kunskapsnätverk. (Ruotsalainen, 2010, s. 70)

En viktig kanal för ungdomars möjlighet till påverkan är ungdomsfullmäktige eller ungdomsråd. Fastän en kommun tillsätter ett sådant organ garanteras ändå inte delaktigheten. Det räcker inte med att endast uppmärksamma de unga, de måste känna att de blivit hörda och kunna se utvecklingen som sker från deras engagemang. Annars kan det uppstå en så kallad skendemokrati som är det största hindret för delaktighet. (Kiilakoski, 2010, s. 40)

2.4 Förebyggande och främjande arbete

Det förebyggande arbetet, preventionen, betyder att man gör något förrän ett problem har utvecklats. Denvall och Vinnerljung skriver att Ingrid Sahlin har poängterat att idéer om förebyggande insatser hittades redan i antikens Grekland. Det har alltid funnits en strävan för människan att förebygga problem och att skapa den bästa möjliga uppväxt för unga och barn. I preventionsforskningen talas det om prevention och promotion, som är förebyggande och främjande arbete. Det förebyggande arbete är det arbetet som inriktas direkt på att försöka hindra ett problem från att uppstå. Främjande insatser är allmänt aktiviteter som inte behöver ha ett syfte att reducera risker. Därmed kan man säga att främjande insatser är större än de förebyggande insatserna, samt att de generella politiska insatser som fungerar förebyggande är mera som främjande insatser. (Denvall & Vinnerljung, 2010, s. 95)

Det finns en indelning inom prevention som är begreppen universell, selektiv och indikerad. Den första nivån är universella nivån, som menas att man gör allmänna insatser som riktas mot alla i ett speciellt sammanhang, det kan gälla t.ex. skolbarn. Den andra nivån är selektiva preventionen, där man riktar sig till särskilda riskgrupper. Den indikerade preventionen betyder att man gör insatser mot individer för att stoppa att de problemen som uppstått redan och för att de inte skall fortsätta. (Denvall & Vinnerljung, 2010, s. 96) När det uppstår ett problem i samhället konfronteras problemet med att någon borde ha ingripit eller reagerar tidigare. I den allmänna diskussionen utgår man från att problemet kunde ha undvikits om man skulle ha gjort förebyggande arbete eller att problemet inte skulle ha blivit så omfattande om man skulle ha gjort åtgärder. En styrande del i förebyggande arbete, så som socialt arbete, är att barn och unga skall skyddas från dåliga situationer och miljöer. (Denvall & Vinnerljung, 2010, s. 96-97)

Ungdomstiden går ut på ett prövande av olika livsstilar och beteende. Droger är också något unga testar på, dessvärre har droger av olika slag har flera symbolvärden. Med det menas att droger kan bilda en symbol för ogillande från vuxna och vuxenvärlden. Droger kan också ses som vuxenlivet och att genom att använda dem är att träna sig inför starten i vuxenlivet. Genom denna så kallad dubbla funktion som symbol, både för tillhörighet och avståndstagande, blir det för tonåringar viktigt att i deras identifikationsprocess förhålla sig till droger. Det är ändå endast en liten del av unga som använder och provar droger. (Denvall & Vinnerljung, 2010, s. 99-100)

2.5 Kommunikation

Kommunikation består av två viktiga aspekter. Dessa är talande och lyssnade. (Nilsson & Waldemarson, 2008, s. 85) Kommunikation innebär att vi blir informerade och delar med oss till exempel innebörder, känslor, handlingar och upplevelser vi har haft. Med kommunikation och språk gör vi oss möjlig att möta andra individer, samt möta oss själva. När vi kan mötas och skapa något betyder det att vi kan hantera vårt språk psykologiskt och socialt. (Nilsson & Waldemarson, 2008, s. 11) Kommunikation kan beskrivas som det händelseförlopp genom vilken människa påverkar andra och påverkas av andra personer. I kommunikationen ligger tyngdpunkten på sändare, budskap och mottagare och även den sociala situationen runt om där kommunikationen äger rum. Nilsson tar upp två olika inriktningar inom kommunikation, den första är *processinriktning*. Det betyder att kommunikationen överför ett budskap. Människan beskriver vad som sker i överföringen och vilka resultat det leds till. (Nilsson & Waldemarson, 2008, s. 15) Den andra inriktningen

som Nilsson skriver om är semiotik, där betydelsen är i fokus. I semiotik betraktar kommunikation som en situation där människor skapar och överför betydelser mellan varandra. Här studerar man också kopplingen mellan tecknens språkliga och sociala funktion och betydelse. (Nilsson & Waldemarson, 2008, s. 15)

Människor tar normalt del av en mängd sociala situationer varje dag. Ett möte mellan två eller flera personer kan upplevas enkelt, men det kan vara ett komplicerat samspel på många nivåer. (Nilsson & Waldemarson, 2008, s. 19) Dessa olika nivåer har olika begrepp och meningar. En *grammatisk och fonologisk nivå* handlar om hur språkanvändaren använder sitt språk för att få korrekt tal och göra sig förstådd. *Sematiska nivån* handlar om förhållandet mellan betydelse, språk och situation. Med det menas i olika sammanhang kan ordens innebörd och tolkas på olika sätt. *Samtalsnivån* inkluderar de regler som styr turordningen och överlappningar, samt inledning och avslutning av samtal. Den *icke-verbala kommunikationsnivån* handlar om hur vi använder vår röst och vårt kroppsspråk för att få tilläggsinformation till det vi säger. (Nilsson & Waldemarson, 2008, s. 20) Vid den *sociala nivån* definierar vi situationen som ägs rum, som att vi finner vår uppgift i sammanhanget. Vi letar efter och bestämmer passande regler för samspelet, som t.ex. vilken relation vi kan eller bör ha till de andra som är närvarande. (Nilsson & Waldemarson, 2008, s. 20-21) En *strategisk nivå* innehåller olika tillvägagångsätt för att uppnå behov eller mål. I och med alla dessa nivåer innebär det att människan förhållandevis behöver ha klart för sig va hen vill säga. Vi bör använda oss av de riktiga samtalsreglerna, korrekt kroppsspråk som passar ihop med våra avsikter och lyssna på andra. (Nilsson & Waldemarson, 2008, s. 21)

Den första kontakten som en ungdomsledare har med ungdomar kan sätta tonen för framtida arbete och relationer. Under den första kontakten får ungdomsledaren bakgrundsinformation om ungdomen genom att tala om intressen och om ungdomen oroar sig för någonting. Samtidigt har ungdomsledaren möjlighet att sprida information om vad som är på gång inom ungdomsarbetet och samhället. God lyssningsförmåga och en klarhet om den egna rollen som ungdomsledare är väsentliga vid första kontakten. (Sapin, 2009, s. 46-47)

2.5.1 Direkt kontakt mellan ungdomsarbetare och ungdomar

Genom att nå ut och lyssna på ungdomarna visar ungdomsarbetaren att deras syn på saker är viktiga. De ungdomsarbetare som tycker om ungdomars sällskap, och vill höra på vad de säger, kommer att lära sig nya saker och skapa positiva förhållanden med ungdomarna. Genom att träffa ungdomarna på deras villkor får man en bättre bild av vad de egentligen

tycker, utan att påverkas av det som andra vuxna, t.ex. föräldrar, förväntar sig av dem. Att kontakta ungdomar hjälper ungdomsarbetaren att planera och utföra aktiviteter. Att lära sig mer om ungdomar, var de bor, vilken musik de lyssnar på, klädstil, osv., är inte bara till för att lära känna personen. Samtidigt kan man identifiera ungdomar som är nära att bli utstötta. Genom att diskutera med ungdomar kan ungdomsarbetaren identifiera de hinder som ungdomarna har samt deras behov. (Sapin, 2009, s. 46-47)

Konversationen med ungdomar är ett viktigt redskap inom ungdomsarbete. Intressen och information kan delas genom avslappnade samtal, medan allvarligare diskussioner ger möjlighet att bestrida varandras antaganden och lyfta fram problem. Fastän ungdomsarbetaren är den som ger utrymme för diskussion och lyfter fram problem, sitter makten hos ungdomarna att bestämma om ämnet ska diskuteras. Ungdomsarbetaren får då acceptera att relationer med ungdomar kan ta tid att utvecklas. (Sapin, 2009, p. 47)

För att få en bättre konversation kan ungdomsarbetaren börja med att observera ungdomarna medan de pratar med varandra. Man kan se efter hur omgivningen ser ut, vad som diskuteras, vem som är med, om olika känslor visas, kroppsspråk och hur språket är och ta fasta på nya slangord. För ungdomsarbetaren är det viktigt att ta fasta på ett ämne i diskussionen som är viktigt, tänka igenom vad denne skall säga och svara på det som tas upp i diskussionen och inte byta riktning. Ungdomsarbetaren skall inte heller se sig som en person med rätt att uttrycka sig, konfrontera eller ge råd när denne själv vill. Istället ska ungdomsarbetaren se sig själv som en jämlik deltagare i diskussionen och visa att denne är intresserad av, och har förstått, diskussionen. Man behöver inte heller ge ut sin syn på alla saker som diskuteras, men inte heller hålla med om saker som går emot vad man själv tycker. Istället ska man vara sig själv och ge sina åsikter med medvetenhet om att alla inte behöver hålla med. Efter diskussionen ska ungdomsarbetaren reflektera över vad som diskuterades, problem som kom fram och hur diskussionen skulle ha sett ut om andra åsikter skulle ha tagits upp. Speciellt mycket ska ungdomsarbetaren tänka på sina egna ingripanden i diskussionen. (Sapin, 2009, s. 47-48)

2.5.2 Sociala medier som kommunikationskanal med unga

Sociala medier är ett begrepp som samlar ihop de olika tekniska plattformar som har liknande funktion. Plattformar som hör till sociala medier kan vara t.ex. Facebook, Instagram och Snapchat. Dessa bjuder bland annat användarna på möjligheter till social interaktion. På sociala medier kan vi till exempel kommunicera med varandra, dela med oss av bilder och

videor. Dessa tekniker medför också funktionalitet för återkoppling, kommentarer och feedback till det som delas. Även om man kan se vissa likheter av de olika plattformarna används de på olika sätt och med varierande syften. Olika program/plattformar har sina speciella karaktärer som i sin tur står i nära relation till hur de används och uppfattas. (Nyberg & Wiberg, 2014, s. 12)

Facebook är en kommunikationsplattform som skapades 2004. Kommunikationsplattformen ger även en åtkomst till andra digitala tjänster, som till exempel Spotify som är en musiktjänst. Från användarens perspektiv blir frågan om att vara eller inte vara på Facebook allt mer en icke fråga, eftersom att kontakten mellan personer och företag sker allt oftare via Facebook. Användaren får också ta ställning till om hur synlig den vill vara, användaren kan stänga din egen profil genom att inte göra profilen offentligt synlig. Nyberg och Wiberg använder sig av en metafor som att Facebook kan också vara som en öppen plats, som ett torg där du kan se allt som händer. För att bli vänner på Facebook skickar man en vänförfrågan som därefter skall godkännas av mottagaren. På Facebook kan användaren skriva statusuppdateringar, lägga upp länkar, bilder och video. Vid dessa statusuppdateringar kan användarna gilla, kommentera och dela vidare. Hashtags används på Facebook, med de rätta hashtags som är centrala och viktiga kan man få en god spridning av inlägget. (Nyberg & Wiberg, 2014, s. 23-24)

Instagram är en digital tjänst. Instagram beskriver sig själva som ett snabbt, vackert och roligt sätt att dela sitt liv med vänner och familj. Som användare vid Instagram kan man välja på att ha ett privat konto eller ett konto som är synligt för alla. Med Instagram installerat i mobiltelefonen kan användaren enkelt med inbyggd kamerafunktion i samma applikation, ta bilder sedan redigera dessa med filter innan bilden publiceras. Som användare kan man enkelt följa vad andra personer publicerar för bilder, videor och kommentarer. Man kan också gilla och kommentera det som andra personer publicerar. På det sättet är Instagram ett enkelt verktyg för digital delaktighet och samvaro. Användaren kan skicka förfrågan om att följa andra. Bilder som publiceras kan även delas vidare till Facebook av användaren. Nyberg och Wiberg beskriver att man enkelt kan säga att kreativitet och spontanitet är nyckeln till framgång på Instagram. (Nyberg & Wiberg, 2014, s. 31-34)

Snapchat är en fotodelnings- och multimediaapplikation för mobiltelefoner. Användare kan ta bilder och spela in videoklipp. På dessa bilder och videoklipp kan man bland annat skriva en text eller sätta på ett filter. Bilderna och videoklipp som skickas via Snapchat kallas "snaps". Användaren kan skicka dem till vänner eller lägga upp dem på sin "story". Man kan

även välja hur länge mottagare kan se bilden, mellan 1 och 10 sekunder, varefter bilden försvinner när tiden gått ut. (Snapchat, 2017)

En forskning gjord i Finland år 2016 visar hur ungdomar i åldern 13–29 år använder sociala medier. Av de sociala medier som tagits upp här ovanför är Facebook den mest populära. 81% av undersökningens respondenter använder Facebook. 72% använder Instagram och 60% använder Snapchat. (ebrand Suomi Oy, 2016) En liknande forskning gjordes i Sverige om hur unga i Sverige, 12–15 år, använder sociala medier. Denna forskning gavs ut av Internet i Sverige och den visar att Instagram är den populäraste sociala medieplattformen, 85 % använder Instagram. Snapchat används av 81 % och 78 % använder Facebook. (Findahl & Davidsson, 2015)

Många kommunala ungdomsarbetare har en utmaning i att hållas på tråden med vilka sociala medier ungdomar använder just nu och pågående trender inom sociala medier. Förändringar i ungas användning av sociala medier, och dagens diskussion om sociala medier med fokus på bilder, väcker frågan om hur ungdomsarbetet har reagerat på generaliseringen av visuell kommunikation. (Linkosalo, 2015)

I en undersökning som Verke har gjort om användning av internet i kommunalt ungdomsarbete visar resultatet att Facebook är den mest populära sociala medien inom ungdomsarbete där nästan 90 % av kommunens ungdomsarbetare använder Facebook varje vecka inom arbetet. Facebook och Facebook messenger används som informationskanal och som ett verktyg för att hålla kontakten, och användningen av dessa uppfattas som positivt. Instagram används varje vecka av kommunens ungdomsarbetare över en tredjedel och Snapchat 10% i arbetet med unga. Främst unga ungdomsarbetare som använder Instagram och nära hälften av de som använder Instagram aktivt är under 30 år. De som använder Instagram aktivt ser ut att överlag använda internet i arbetet mera än medeltalet. (Linkosalo, 2015)

Snapchat och Instagrams popularitet bland unga berättar delvis om generaliseringen av visuell kommunikation. Delvis är frågan också om utvecklingen av teknologin som har gjort att det har blivit lättare att producera visuella media. Utrustning för att ta fotografier finns nu i varje smarttelefon. Över 70 % av kommunernas ungdomsarbetare använder sig av smarttelefon, med andra ord har en lika stor del i princip möjlighet att i arbetet kommunicera visuellt. (Linkosalo, 2015)

Ungdomarnas flyttande från en social medietjänst till en annan motiveras ofta genom att ungdomar inte vill använda samma applikation som sina föräldrar eller andra vuxna. Applikationen tappar ungdomarnas intresse när vuxna hittar den. Det verkar som att användning av bilder genom sociala medier är speciellt populär bland unga, och där igenom har sociala medier med fokus på visuell kommunikation blivit i viss mån kontrollerad av skilda ungdomsgrupper. (Linkosalo, 2015)

3 Metoder

För att samla in data till vårt arbete valde vi att göra en kvantitativ enkätundersökning bland ungdomarna i Ådalens skola och fyra kvalitativa temaintervjuer med ungdomsarbetare som jobbar i kommunerna runt Kronoby. Vi valde att använda enkät som metod för ungdomarna för att snabbt få in så många svar som möjligt. Enkäten finns som bilaga 1 i arbetet. Temaintervjuerna valde vi som metod för att ungdomsarbetet skiljer sig mycket från kommun till kommun och vi ville få fram så mycket som möjligt om hur det förverkligas, så en kvalitativ metod passade bäst för vårt ändamål. Intervjuernas teman finns som bilaga 2 i arbetet.

3.1 Kvantitativ forskning

Kvantitativa metoder är mer formaliserade och strukturerade än kvalitativa metoder. Forskaren har mera kontroll i kvantitativ forskning. Den definierar vilka förhållanden som är av särskilt intresse utifrån den frågeställning vi har valt. Metoden avgör också vilka svar som är tänkbara. Allt detta är nödvändigt för att vi ska kunna genomföra formaliserade analyser, göra jämförelser och pröva om de resultat vi kommit fram till gäller alla de enheter vi önskar att uttala oss om. Statistiska mätmetoder spelar en central roll i analysen av kvantitativ information. (Holme & Krohn Solvang, 1997, s. 14) Han eller hon ska stå på avstånd och observera och inte själv vara en del av det han studerar. Men forskaren är inte och kan inte vara värdeneutrala och objektiva. (Holme & Krohn Solvang, 1997, s. 151)

Endast genom kontinuerlig och kritisk prövning och noggrannhet vid bearbetning av materialet kan man uppnå en tillfredsställande grad av reliabilitet och validitet. Reliabiliteten bestäms av hur mätningarna utförs och hur noggranna man är vid bearbetningen av informationen. Validiteten är beroende av vad man mäter och om detta är utklarat i frågeställningen. (Holme & Krohn Solvang, 1997, s. 163)

3.1.1 Enkät

Enkäten består av ett formulär, som innehåller frågor som har fasta svarsalternativ. Enkäten fylls i av respondenten själv. (Ejlertsson, 2005, s. 7) Det finns olika distributionsformer av enkät. Dessa kan vara postenkät, gruppenkät, enkät till besökare, datorenkät eller enkät för en intresserad. (Ejlertsson, 2005, s. 9-10)

När man konstruerar frågor till ett frågeformulär är det viktigt att vara noggrann. Det är även viktigt att den som forskar är medveten om på vilka olika sätt respondenten kan tolka de fasta enkätsvaren. (Ejlertsson, 2005, s. 51) Frågeformuläret skall ha enkelhet i språket och klara frågor. (Ejlertsson, 2005, s. 52-53)

3.1.2 Frågekonstruktion

I enkäter spelar frågornas uppbyggnad en stor roll för respondentens villighet att svara. I en enkät kan man använda sig av fasta svarsalternativ med helt strukturerade frågor eller så kan man använda sig av öppna frågor där respondenten får skriva svaret med egna ord. Om man använder sig av öppna frågor, så spelar formuleringen av frågan en stor roll hur graden av struktureringen blir. (Patel & Davidson, 1994, s. 60-61)

Det gäller att börja enkäten med neutrala frågor, vanligaste är det att börja med bakgrundsvariabler. Man skall även avsluta enkäten neutralt, där det finns utrymme för kommentarer eller att respondenten har möjlighet att tillägga något. Mellan början och avslutningen uppkommer de egentliga frågorna där den information som man vill få fram är. (Patel & Davidson, 1994, s. 64) När man utformar en enkät är det viktigt att tänka på hur man formulerar frågorna, samt vilket språk som används. Man ska också tänka på att frågorna inte bör vara för långa samt att frågorna inte är för ledande, samt att det inte finns negationer eller dubbelfrågor. Respondenten skall kunna förstå frågornas innehåll och uppfatta frågan på rätt sätt. Om enkäten har fasta svarsalternativ är det viktigt att ge varierande svarsalternativ. Detta kan ha den effekten att respondenten behåller sin motivation och inte fastnar i ett visst svarsmönster. (Patel & Davidson, 1994, s. 65-66) Den som bygger upp enkäten kan vara så väl insatt i problemområdet att vissa frågor har självklara svar. Då ska man ta i beaktande att detta kan vara helt annan upplevelse för respondenten. Därför skall man kritiskt granska frågor och kan ha någon utomstående att läsa igenom enkäten före den används. (Patel & Davidson, 1994, s. 69)

3.2 Kvalitativ forskning

I kvalitativa studier försöker forskaren beskriva och förstå. Genom kvalitativ forskning försöker forskaren identifiera företeelser, egenskaper och innebörder som ännu inte är kända. Kvalitativt inriktad forskning utförs helst i miljöer som är naturliga för respondenten för att resultaten ska vara giltiga för de situationer som studeras. Detta kallas ekologisk validitet. (Ludvigsson, 2002, s. 209)

Skillnaden mellan kvalitativa och kvantitativa forskningar är framför allt olika sätt att ta fram och analysera data, och vilken roll forskaren har i arbetet. Statistiskt material och siffror är exempel på kvantitativa data, medan intervjuer och observationer är kvalitativa. Kvalitativa data är inte något som mäts, utan istället konstaterar man att de finns, hur de fungerar och i vilka situationer de förekommer. (Ahrne & Svensson, 2015, s. 9-10)

3.2.1 Utgångspunkter

Utgångspunkten för kvalitativ forskning är en beskrivning av det verkliga livet. Inom den finns ett tankesätt om att verkligheten kan vara varierande. I forskningen är det ändå viktigt att ta i beaktande att verkligheten inte kan delas in enligt eget tycke. Händelserna formas samtidigt utifrån varandra och det är möjligt att hitta samband från flera olika riktningar. Inom kvalitativ forskning försöker man undersöka målet så helhetsmässigt som möjligt. (Hirsjärvi, Remes, & Sajavaara, 2007, s. 157)

Forskaren kan inte heller ta avstånd från bakomliggande värderingar, eftersom värderingarna formar hur vi försöker förstå de fenomen som vi undersöker. Det är inte heller möjligt att nå full objektivitet, eftersom forskaren och det som är känt hänger tätt ihop med varandra. Vi kan endast komma fram till villkorliga resultat som är bundna till någon tid och plats. Generellt anser man att man genom kvalitativa forskningar strävar efter att finna eller avslöja faktum än att bekräfta påståenden som redan finns. (Hirsjärvi, Remes, & Sajavaara, 2007, s. 157)

3.2.2 Temaintervju

Temaintervju är en mellanform mellan enkät- och öppen intervju. Vid temaintervjuer är det vanligt att intervjuens ämnesområde eller temat är känt, men frågornas struktur och ordning kan variera. Temaintervjuer används ofta som undersökningsmetod inom fostrans- och samhällsvetenskapliga undersökningar eftersom metoden svarar på många av den kvalitativa undersökningens utgångspunkter. Temaintervju kan användas både som kvalitativ och

kvantitativ metod. Från insamlade data kan man räkna frekvenser, man kan få statistiska data att anta form och resultaten kan analyseras och tolkas på många sätt. (Hirsjärvi, Remes, & Sajavaara, 2007, s. 203)

4 Kartläggning av ungdomarnas syn på kommunikation och delaktighet

För att göra det möjligt för en kommande ungdomsledare att förbättra kommunikationen mellan Kronoby kommun och ungdomar utformade vi en enkät. Enkäten är en uppföljning till den undersökning som har varit bakgrunden för vårt examensarbete. Utifrån den tidigare undersökningen framkom det att ungdomarna inte vet vem de skall kontakta och på vilket sätt, när det gäller ungdomsfrågor.

Vår uppdragsgivare tyckte att det skulle vara en bra idé om vi visade upp oss för undersökningens målgrupp. Så i januari 2017 besökte vi Ådalens skola i Kronoby för att kort presentera oss själva och vårt uppdrag samt för att samla in svar på den nya enkäten. För att få så många svar som möjligt valde vi att göra en kort enkät med fem frågor. Vi byggde upp enkäten med en kort introduktion om varför vi gjorde en undersökning, därefter en neutral fråga om fritidsintressen, följt av hur delaktiga ungdomarna vill vara i planeringen av aktiviteter. De två följande frågorna behandlade hur ungdomarna ville att kontakten mellan dem och en ungdomsledare skulle ske. Sista frågan fick ungdomarna skriva ner på vilket sätt de tyckte att en ungdomsledare ska vara och vad en ungdomsledare skulle kunna hjälpa dem med.

4.1 Resultatredovisning

Målgruppen för enkäten var eleverna vid Ådalens skola. Åldern för målgruppen var 13–16 år. Ådalens skola har 218 elever. Vi samlade in svar under en rast och respondenterna valdes ut slumpmässigt. Vårt mål var att få 80 svar. Vi delade ut 63 enkäter och fick 63 stycken svar, vilket ger en svarsprocent på 100 %. Eleverna i årskurs 7 hade aktivitet vid annan plats under den rast vi samlade in svar, vilket kan ha påverkat att vi inte nådde vårt mål på 80 svar.

Enkäten började med att respondenterna fick skriva ner tre saker de tycker om att göra på sin fritid. 35 respondenters svar var relaterade till sport. Fotboll verkar vara något som ungdomarna i Kronoby tycker om att utöva på sin fritid. Många av respondenterna svarade att de tycker om att umgås med sina kompisar på sin fritid. Några av respondenterna nämnde

att de tycker om att titta på serier och film och spela tv-spel. Även för målgruppen illegala aktiviteter, så som alkohol- och nikotinanvändning, dök upp bland svaren. Resultaten i diagrammen anges i antalet respondenter som har svarat.

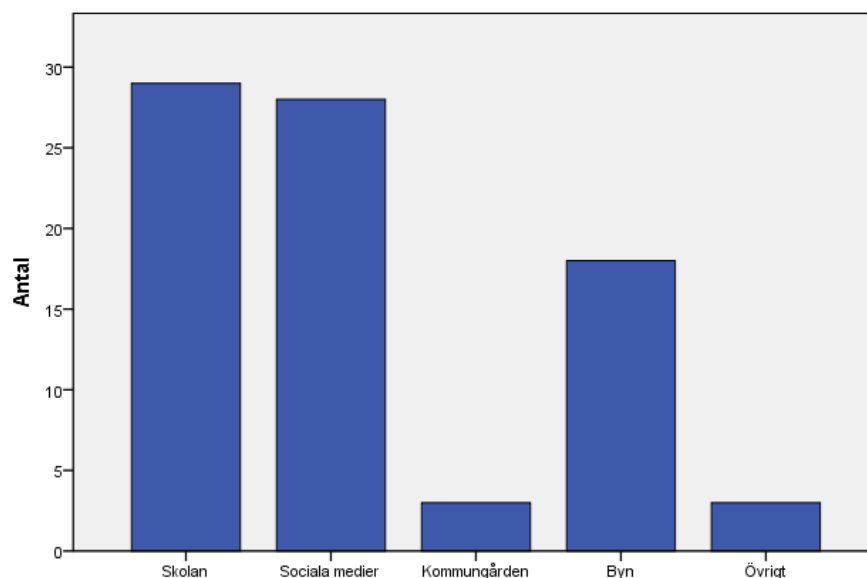

Figur 1 Ungdomarnas syn på hur aktivitetsplanering skall ske

Den andra frågan vi ställde till ungdomarna handlade om deras syn på hur ungdomsledaren skall vara involverad i aktivitetsplaneringen. Vi ställde svarsalternativen i en ordning där det översta alternativet innebär att ungdomsledaren har största ansvaret i planeringen. I de följande svarsalternativen minskar ungdomsledarens ansvar gradvis.

Största delen, 38/63 respondenter, anser att planeringen av aktiviteter skall ske i samarbete med ungdomsledaren. Totalt tio respondenter anser att ungdomarna skall ha ett större ansvar än ungdomsledaren i planeringen. Det var tolv respondenter som vill låta ungdomsledaren ta på sig hela ansvaret för planering och ordnade av aktiviteter. Tre respondenter svarade blankt på denna fråga.

Var ungdomarna vill att kontakten mellan dom och ungdomsledaren skall ske

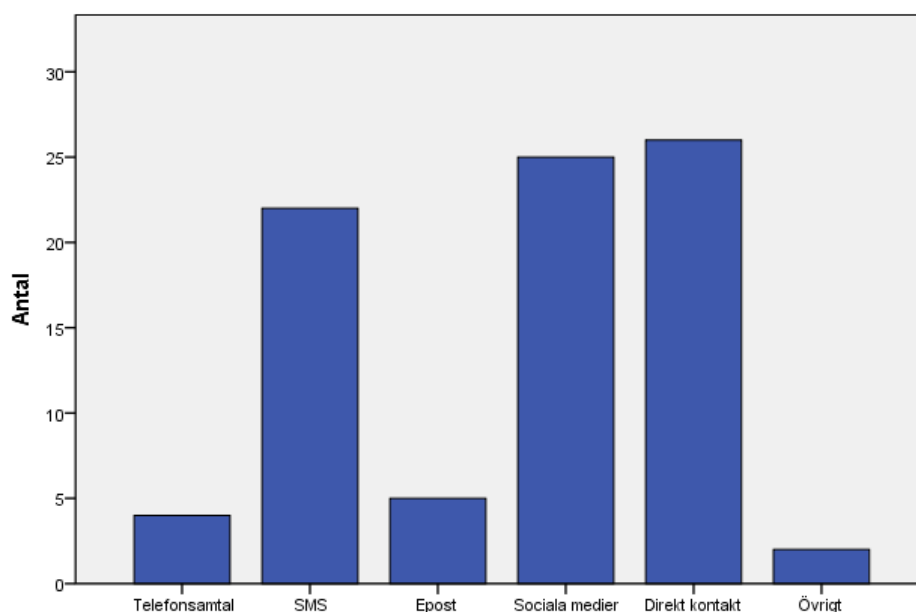

Figur 2 Var ungdomarna vill att kontakten mellan dom och ungdomsledaren skall ske

Den tredje frågan handlade om var kontakten mellan ungdomarna och ungdomsledaren skall ske. På denna fråga hade respondenterna möjlighet att fylla i flera av de utnämnda svarsalternativen. Två av svarsalternativen är överlägsna. Hela 29/63 respondenter anser att kontakten mellan ungdomar och ungdomsledaren skall ske i skolan. 28/63 respondenter anser att kontakten kan ske via sociala medier. Minst antal svar fick kommungården, endast tre respondenter anser att kontakten skall ske där. En respondent har svarat blankt på denna fråga.

Hur ungdomarna tycker att kontakten mellan dom och ungdomsledaren skall ske

Figur 3 Hur ungdomarna tycker att kontakten mellan dom och ungdomsledaren skall ske

Fjärde frågan handlade om hur kontakten mellan ungdomarna och ungdomsledaren skall ske. 26/63 respondenter svarade att de vill att kontakten mellan ungdomar och ungdomsledaren skall ske i direkt kontakt, ansikte mot ansikte. Även sociala medier är ett medel som ungdomarna vill använda för kontakten till ungdomsledaren. 22/63 respondenter anser att kontakten kan ske via SMS. Dessutom hade två respondenter svarat övrigt, där de skrivit in WhatsApp som kan jämföras med SMS-tjänst. En respondent hade svarat blankt på denna fråga.

I den sista delen av enkäten bad vi respondenterna att svara på hur de vill att en ungdomsledare skall vara eller på vilket sätt ungdomsledaren kan hjälpa dem. Bland svaren hur ungdomsledaren skall vara kom snäll och rolig oftast upp, samt att ungdomsledaren skall ha goda sociala förmågor. Ungdomarna ansåg att ungdomsledaren även skall vara ansvarsfull, engagerad och hjälpsam.

På vilket sätt en ungdomsledare kan hjälpa ungdomarna svarade respondenterna att denne kan hjälpa med att hitta hobbyer och att ordna aktiviteter. Även att hjälpa till med att skapa nya vänrelationer fanns bland svaren. Respondenterna vill också att ungdomsledaren skall vara uppmuntrande och att denne skall höra på ungdomarnas behov.

4.2 Analys

När det gäller aktivitetsplanering så vill ungdomarna delta i planeringen och ordnandet av aktiviteter tillsammans med ungdomsledaren. Det visar att ungdomarna vill vara medvetna om vilka aktiviteter som kommer att verkställas, och kunna påverka hur aktiviteterna kommer att se ut. Det stöder den teori om positiv förändringsattityd som vi har tagit upp i kapitlet om delaktighet. Det stöder också grundtänkandet inom delaktighet genom att det finns intresse att delta aktivt samtidigt som det finns möjlighet att kunna göra det. Genom att ungdomarna själva aktivt deltar i de frågor som påverkar dem sätts de i centrum, vilket Sapin säger att är en väsentlig del i ungdomsarbete.

Ungdomarna vill ha en låg tröskel för att ta kontakt med en ungdomsledare. Utöver sociala medier önskar ungdomarna att bli kontaktade direkt. I svaren på frågorna 2–4 kan man dra slutsatsen att ungdomarna vill se och träffa en fysisk person. Baserat på svaren anses det vara ett för stort steg att kontakta ungdomsledaren på kommundgården. Här påvisas ännu en gång att skolan är en bra miljö för ungdomarna att våga ta kontakt med ungdomsledaren, eftersom ungdomarna då kan träffa ungdomsledaren på sina villkor. Att träffas i byn är också något som ungdomarna tycker att kan vara en bra plats för mötet mellan ungdomsledaren och ungdomarna. Detta kan kopplas till Sapins teori som tas upp under kommunikation.

Sociala medier verkar vara ett sätt som ungdomarna känner att är bra att nå ut via. Via sociala medier kan man i stort sett vara kontaktbar hela dygnet. Sociala medier används överlag mycket av ungdomar i Finland vilket gör att ungdomsarbetet måste anpassa sig till situationen och följa med de trender som kommer. Instagram och Snapchat är sociala medier med fokus på visuell kommunikation och de är populära bland unga, så ungdomsledaren måste följa med på vilket sätt ungdomarna använder sig av dessa sociala medier för att ha en bra kommunikation. Detta kan kopplas till undersökningen som Verke har gjort om användning av sociala medier.

5 Kartläggning av ungdomsarbetarnas syn

För att få idéer och information till handboken om hur ungdomsarbete kan utföras valde vi att intervjua de som arbetar med ungdomsarbete i Kronobys grannkommuner. Vi valde att intervjua de kommuner som är med i After Eight's nätverk gällande uppsökande ungdomsarbete. Dessa kommuner är Pedersöre, Nykarleby, Larsmo och Jakobstad (After Eight Hello!, u.d.). Det som vi ville ta reda på i intervjuerna var hur kommunerna förverkligar ungdomsarbete. Dessa temaintervjuer utförde vi 21–22.2.2017. Utifrån svaren

kommer vi att välja det som vi anser att Kronoby kommun kan utveckla inom ungdomsarbete, utgående från de punkter som vår uppdragsgivare har bett oss att fokusera på.

Vi tog kontakt med kommunernas ungdomsarbetare genom att skicka e-post 18.1.2017 där vi förklarade syftet med intervjuerna. Vi fick tillåtelse att utföra våra intervjuer av varje person som vi frågade. Endast i Jakobstad intervjuade vi en annan person än en som vi ursprungligen tagit kontakt med. Efter att vi tagit kontakt började vi tänka över vilka områden som vi ville få mera information om till vår handbok. Till att börja med tänkte vi använda oss av djupintervju som metod, men efter att ha läst mera hur metoden tillämpas kom vi fram till att den inte passade våra behov. Istället valde vi temaintervju som metod. De teman som vi använde oss av i intervjuerna var arbetsuppgifter, kommunikation, nätverk/samarbetspartners, utmaningar inom ungdomsarbete och vad ungdomsarbetaren tyckte att skulle vara bra att ha med i en handbok för en nyanställd ungdomsarbetare. Vi skickade sedan ut nytt e-post till våra respondenter med de teman som vi hade bestämt oss för att fråga kring. Under intervjuerna frågade vi respondenterna mera utförligt om de teman som vi hade bestämt. När vi utförde den första intervjun ställde vi båda frågor i tur och ordning. Det ledde till att intervjun inte flöt på så bra som den hade kunnat. Till de kommande intervjuerna bestämde vi oss för att den ena av oss ställer merparten av frågorna, medan den andre gör anteckningar och frågar mera efter att ett tema har behandlats. Det sättet fungerade bra för oss och intervjuerna blev enkla att genomföra. Vi spelade in intervjuerna och transkriberade två intervjuer var.

5.1 Pedersöre

I Pedersöre jobbar en person som ungdomsledare 50 %. Till hens arbetsuppgifter hör det praktiska arbetet på ungdomsbyrån, kontakten till ungdomsföreningar, hålla klubbverksamhet samt uppdatera sociala medier och hemsidan. Hen sätter mest tid på kommunikationen utåt, hantering av hemsidor, även förberedelser och klubbverksamhet. Alla aktiviteter och evenemang som kommunen sponsrar skall vara drog- och alkoholfria. De arbetsuppgifter som hen skulle vilja sätta mest tid på är att vara ute på fältet.

Kommunikationen sker bäst via sociala medier och digitalt. Det negativa med sociala medier är att man inte får respons direkt på det man försöker nå ut med, samt att man inte kan bli personlig med människor eftersom det gäller en så stor grupp. Med stor grupp tänker respondenten mest på Facebooksidan.

Ungdomarna tar kontakt via telefon, e-post och Facebook. Ungdomsledaren tror att det kan finnas en mental blockad för komma till ett kansli och söka en person. Kommunikationen mellan tjänstemännen sker oftast ansikte-mot-ansikte, men också via e-post, SMS eller telefonsamtal.

Utmaningarna tar aldrig slut för ungdomsledaren. Just nu har hen mycket jobb med sociala medier och nätmobbning. Uppifrån kommer det även ganska stort tryck på att det ska finnas verksamhet i de nya utrymmen som finns i Bennäs. Men ändå tycker hen att man behöver ha verksamheten utspridd i kommunen och att allting inte centraliseras till Bennäs.

Vår respondent tycker att i en handbok för en ungdomsledare borde det finnas tips på var man kan få idéer för verksamhet, hemsidor, bloggar osv. Även bra instruktioner om vad som förväntas av ungdomsledaren borde finnas med. Hen betonar att ärlighet är viktigt, frågar ungdomarna något så ska man ge ett ärligt svar.

5.2 Nykarleby

I Nykarleby har vi intervjuat en ungdomsledare som jobbar heltid. Det finns också en annan anställd som jobbar 40 % vid ungdomsgården Pepparkakshuset. Till den heltidsanställdes arbetsuppgifter hör ungdomsarbete med förebyggande verksamhet, fritidsverksamhet, lovprogram samt allmänna kultur- och fritidsuppgifter. Det som hen lägger mest tid på är att få ungdomsgården Pepparkakshuset att fungera och att se till att ungdomarna får den information de behöver. Till arbetsuppgifterna hör också att informera om drogförebyggande och hålla kontakten till skolan. Hen skulle vilja se att möjligheten till verksamhet ut i byarna skulle förverkligas.

För att kontakta ungdomarna används WhatsApp, Facebook, Instagram och e-post. Hen är också i skolan och informerar någon gång per år. Ungdomarna kontaktar ungdomsledaren oftast via direkt kontakt i skolan eller vid Pepparkakshuset.

Hela personalen inom Nykarleby Kultur & Fritid samarbetar. De har även samarbete med de större föreningarna inom Nykarleby angående lovprogrammen. Hen anser att det viktigaste är att hålla kontakten med alla samarbetspartners så man vet vem man kan kontakta om något behövs.

Utmaningen just nu i Nykarleby är att kunna motivera ungdomarna och veta när man skall finnas där för dem. Nu är det också många frågor gällande sommarjobb. För att hjälpa flera ungdomar att få jobberfarenhet har Nykarleby Kultur & Fritid de senaste åren anställt tio

ungdomar som jobbar tre dagar var istället för att anställa en ungdom som jobbar en hel månad.

Tipset som vårt intervjuobjekt ger till en nyanställd ungdomsledare är att vara sig själv. Man skall inte vara vuxnare än vad man är eller att tro sig kunna mera än vad man kan. Man ska ha ett genuint intresse för ungdomarnas vardag och hålla sig aktuell om vad som händer. Som ungdomsledare vid en ungdomsgård behövs pondus, man måste ibland välja strider, och man får inte tjata. En ungdomsledare behöver ha kontakt med ungdomarna, annars blir man bara en kontorsråtta. Man måste finnas både på fältet och i kontoret, om man då kallas ungdomsledare eller ungdomssekreterare.

5.3 Larsmo

Vid fritidssektorn i Larsmo jobbar en anställd med ungdomsarbete och idrottsarbete. Tidigare, från 2016 och bakåt, fanns det ett eget område som var drogförebyggande arbete, det är numera inbakat i resultatområdet ungdomsarbete. Andra arbetsuppgifter som hör till fritidssektorn är att serva kommunens allmänna avdelning eller kommunstyrelse. Det innebär massor av arbetsuppgifter som t.ex. att göra en kommuntidning och informationsmaterial, helt i egen regi, vilket är unikt för en kommun i Svenskfinland. Fritidssektorn ordnar fritidsveckor där föreningarna lyfts fram. Föreningarna är stommen i fritidsveckorna, så det blir som ett reklamfönster. På webben finns en händelsekalender som fritidssektorn dagligen administrerar olika aktiviteter på, där folk kan läsa vad som är på gång i kommunen. I Larsmo finns massor av föreningar, över 115 st.

För tillfället har fritidsbyrån 80 st engagerade talkoarbetare och de har även under fjolåret anställt ca 25 ungdomar som timanställda. Några var bara timanställda för ett enskilt tillfälle. Timanställda kan agera t.ex. som ledare på en bussresa, en simhallsresa, en skidresa osv.

För att få kontakt med ungdomarna används fritidssektorns publikationer, kommuntidningen, fritidsveckornas kataloger, mm. De görs också en publikation till sommaren som skickas ut. I publikationen finns olika sommaraktiviteter. Det finns också e-varianter och webbsidan. Fritidsbyrån har mycket kontakt med ungdomarna i och med att de har hand om uthyrningen av gymmet. Gymmet är för ungdomar från 15 år och äldre, och majoriteten av gymmets besökare är ungdomar.

Ungdomarna tar kontakt med fritidsbyrån genom att besöka fritidsbyrån. Besök till fritidsbyrån ordnas via skolan eftersom kommuninfo är insatt i läroplanen, just för att

ungdomarna skall komma och träffa tjänstemännen i kommunen. I samband med besöken kommer också frågor. Då presenterar alla som jobbar i huset sina ansvarsområden. Ungdomarna tar också kontakt via e-post.

Samarbete görs med föreningar och församlingens ungdomsledare. Det finns olika samarbetsformer. Det ordnas gemensamma klubbar, där Larsmo kommun är huvudarrangör medan församlingen är genomförare. På samma sätt samarbetar man med 4H som har anställd verksamhetsledare. Anställda inom sektorer som berör fritidssektorn har man naturligtvis djupare samarbete med.

Den största utmaningen i Larsmo kommun är att kommunen består av många unga personer, 50,2% av kommunens invånare ungdomar. Det här är en utmaning, eftersom möjligheterna finns men kraven finns också. Personalresursen, och budgeten, för ungdomsarbete är mycket låga, vilket är en utmaning.

Respondenten tycker att något som skulle vara bra att uppmärksammas i en handbok för en nyanställd ungdomsledare är att ta vara på den inre resurser som personen har. Bejaka det som man är bra på. Och bearbeta det som man är svag på, men kan bli stark på.

5.4 Jakobstad

Vid ungdomsbyrån i Jakobstad finns det nio stycken anställda, en ungdomssekreterare, fyra ungdomsledare, två ungdomsassistenten och två specialungdomsledare som arbetar i skolorna. Ungdomsbyrån tar också emot många praktikanter. Sju av de anställda är stationerade vid Ungdomsgården Tupis. En ungdomsledares uppgifter vid ungdomsgården Tupis är att aktivera ungdomarna och övervaka ordningen. Det ordnas även olika klubbverksamheter som behöver planeras och ledas. På de olika klubbverksamheterna kan man t.ex. laga mat, baka, se på film, spela biljard och poker. Programmet byts varje vecka. En stor del av arbetstiden går till att uppdatera sociala medier såsom Facebook, Instagram och Snapchat. Mycket tid går också åt till att marknadsföra ungdomsarbetet, t.ex. att göra planscher och broschyrer.

Kommunikationen till ungdomarna sker via sociala medier, men också via direkt kontakt vid ungdomsgården och i skolan. Ungdomsledarna deltar bland annat i elevernas lektioner i skolan. Ungdomarna tar kontakt vid ungdomsgården och skolan, någon gång har det även hänt att ungdomarna skriver via Snapchat.

Samarbete görs med bland annat uppsökande ungdomsarbetare som har varit med på klubbar. Så att ungdomarna vet vem de kan ta kontakt med t.ex. om det är någon av ungdomarna som inte är i skolan så kan uppsökande ungdomsarbetaren ta kontakt med ungdomen. Annat samarbete görs också med skolorna, högstadiet och lågstadiet. I högstadiet rör ungdomsledarna sig ganska ofta, de deltar bl.a. i lektionerna i huslig ekonomi. Det har även ordnats infokväll om sommarjobb, där 4H, staden Jakobstad och församlingen var på plats. Där fick ungdomarna hjälp från uppsökande ungdomsarbetare att fylla i ansökan. Samarbete görs också med ungdomssektorn i andra kommuner och med idrottssektorn, socialen och polisen.

Det som är en utmaning just nu är att få alla att komma överens när det kommer nya ungdomar till ungdomsgården. En annan utmaning är att motivera ungdomar t.ex. motivera dem att gå i skolan och läsa läxor. På onsdagar ordnas en homework-club. Om ungdomarna deltar i homework-club och läser läxorna så får de kaffe och kex. Om de deltagit ett visst antal gånger så får de ett presentkort till McDonalds.

Det som borde finnas i en handbok för en ny anställd ungdomsledare är egenskaper hur en ungdomsledare skall vara, dvs. social, kreativ, inte rädd för utmaningar, empatisk och flexibel. Som ungdomsledare skall man också våga testa på nya saker och inte ta det personligt det plötsligt inte dyker upp någon.

5.5 Diskussion

Här kommer vi att diskutera vilka saker vi har tagit fasta på, och på vilket sätt de stöder teorin och de svar som vi har fått från respondenterna. Handboken som är slutprodukten för detta arbete kommer att innehålla de ämnen som behandlas i detta kapitel. De ämnen som vi diskuterar är sådant som tas upp i teorin och intervjuerna. Dessa är vilka egenskaper en ungdomsledare bör ha, hur verksamheten kan byggas upp, hur kommunikationen löper bra, samarbete med utomstående parter samt filmer och litteratur. De kommer att kategoriseras på samma sätt i handboken.

5.5.1 Egenskaper

Ungdomsledaren bör vara social för att kunna kommunicera med ungdomarna. För att kunna ha en god kommunikation med ungdomarna bör ungdomsledaren också vara empatisk och ärlig. Genom att vara kreativ kan ungdomsledaren utveckla ungdomsverksamheten och våga

prova på nya saker, utan att vara rädd för att misslyckas. Ungdomsledaren kommer att ha många bollar i luften så flexibilitet är en egenskap som är viktig.

5.5.2 Verksamhet

Klubbverksamhet är en metod som stöder ungdomarnas möjlighet att påverka sin egen livssituation, eftersom klubbverksamheten kan ha olika teman och ungdomarna kan då delta enligt eget intresse. Detta stöder den syn på delaktighet som tidigare har nämnts vilket också ger ungdomarna möjlighet till att vara med och besluta om vilken typ av klubbverksamhet som skall finnas. Därför har vi valt att ta med det i handboken. Som exempel på klubbverksamhet kan nämnas ”homework-club” i Jakobstad. Det kommer även att finnas konkreta tips samt tips på var man kan få idéer till verksamhet och aktiviteter, en så kallad metodbank. Där kommer även finnas information om hur man kan motivera ungdomar.

I handboken kommer det också att finnas en sida angående sommarjobb. Bland annat Nykarlebys koncept som går ut på att ge flera ungdomar chansen att jobba under sommaren inspirerade oss, och kommer att tas med i handboken. Från Jakobstad tar vi med infokvällen där de hade bjudit in olika aktörer som erbjöd sommarjobb. Det fungerar som ett stöd för de ungdomar som inte har sökt jobb tidigare då de får hjälp med att fylla i ansökningsblanketter och söka jobb.

5.5.3 Kommunikation

När det gäller kommunikationen så är skolan och sociala medier viktiga. En kommunikationskanal som vi kommer att ta upp är direktkontakten med ungdomarna. Direktkontakten sker främst i skolan, men också via klubbverksamhet och ungdomsfullmäktige där ungdomsledaren fungerar som ett stöd och motiverar ungdomarna. Vi anser att ungdomsledaren skall besöka skolor minst en gång i veckan för att få kontakt med ungdomarna. Som tidigare nämnts i kapitlet om kommunikation sätter den första kontakten mellan ungdomar och ungdomsledare tonen för framtida samarbete.

I handboken kommer vi att ta upp Snapchat som en ny kommunikationskanal till ungdomar eftersom den statistik som vi har tagit från Sverige visar att Snapchat är ett av de populäraste sociala medierna bland ungdomarna just nu. Jakobstad använder Snapchat på ett bra sätt som kommunikationskanal, då både ungdomsledarna och ungdomarna använder sig av den kanalen aktivt. Övriga sociala medier som vi kommer att ta med i handboken är Facebook eftersom det är lätt att skapa grupper till de personer som ett ämne berör och att det är lätt

att sprida information. Instagram tas också med eftersom Instagram är ett enkelt sätt att dela med sig av vardagen som ungdomsledare och samtidigt marknadsföra verksamheten.

5.5.4 Samarbete

Eftersom samarbete och nätverk är viktigt har vi valt att allmänna kontaktuppgifter till ungdomsföreningarna och idrottsföreningar i kommunen samt kontaktuppgifterna till andra kommuner och uppsökande ungdomsarbete kommer att finnas i handboken. Vi anser att det är bra att samla alla kontaktuppgifter i handboken så att ungdomsledaren hittar uppgifterna lätt. I handboken kommer det även att finnas en översikt över kommunens verksamhet, för att få reda på evenemang som kan ordnas tillsammans med ungdomar.

5.5.5 Filmer och litteratur

Något som nämndes vid intervjun i Pedersöre var tips på vilken serie som en ungdomsledare kan se för att förstå ungdomarna bättre. Så vi har valt att ta med filmtips till ungdomsledaren i handboken. Vi kommer också att tipsa om de böcker om ungdomsarbete som vi har läst under studietiden och upplever att vi fått stöd av.

6 Slutprodukt

Till en början hade vi tänkt att enbart göra förberedande arbete för en ungdomstjänst i Kronoby kommun med kommunikation i fokus. Vi hade inte tänkt oss vad slutprodukten skulle vara. I samband med vår idépresentation kom en kommentar om att vi kunde utveckla en handbok för den nyanställda ungdomsledaren, vilket vi nappade på och bestämde oss sedan att vi utvecklar en handbok. Handboken blev färdig våren 2017, efter att vi sammanställt teori, enkätundersökningen och intervjuerna. Handboken finns som separat bilaga till detta arbete.

Vår slutprodukt är handboken för ungdomsledaren. Syftet med vårt arbete är att det skall underlätta arbetet för den framtida nyanställda ungdomsledaren i Kronoby kommun. Utgående från teori och enkäten som vi har gjort med Kronobys ungdomar och intervjuerna med närregionens ungdomsarbetare, har vi tagit fram konkreta idéer för verksamhet och hur kommunikation löper på ett bra sätt mellan ungdomsledaren och ungdomarna. Intervjuerna har varit till stor hjälp för uppbyggandet av handboken, i och med att vi fick konkreta tips på vilka verksamheter som fungerar.

Handboken kommer att finnas i elektronisk form, samt som ett utprintat exemplar åt vår uppdragsgivare. Det är meningen att den framtida ungdomsledaren skall kunna uppdatera handboken vartefter. Handboken är utformad specifikt enligt Kronoby kommuns behov.

6.1 Handbokens syfte

Handbokens syfte och målsättning är att den nyanställda ungdomsledaren får ett verktyg som hjälper hen att förverkliga ungdomsverksamheten i Kronoby kommun. Den fungerar också som ett stöd så att ungdomsledaren ska våga starta upp ny verksamhet och utveckla tidigare verksamhet. Kort sagt är handboken en informationsbank för ungdomsledaren.

Handboken är uppbyggd med olika tips på verksamhet. Syftet är inte att ungdomsledaren skall förverkliga allt som finns i handboken, utan den skall finnas som stöd för den nyanställde. Handboken har en klar struktur och ungdomsledaren kan lätt hitta det som hen vill läsa om.

6.2 Handbokens innehåll och användning

Handboken är strukturerad enligt olika delområden. Början består av en introduktion av handboken, där vi har en kort beskrivning över hur vi har gått till väga för att sammanställa handboken, en kort definiering av ungdomsledarens roll, samt hur innehållet i handboken ser ut. Därefter följer allmän information om Kronoby kommun samt verksamhet, som är riktad till ungdomar, som kommunen ordnar.

Sedan följer en beskrivning av de egenskaper som de ungdomsarbetare vi har intervjuat tyckt att är viktiga för en ungdomsledare. Vi har valt att namnge denna del *professionalitet*. Tanken är inte att ungdomsledaren måste ha alla de egenskaper som räknas upp, men ändå reflekterar över hur starka hans egenskaper är samt om det finns utrymme för utveckling av någon av egenskaperna. Ungdomsledaren bör också vara medveten om hur egenskaperna påverkar ungdomsarbetet.

Kommunikation är följande del i handboken, och avsnittet behandlar direkt kontakt i skolan och sociala medier. Den första sidan berättar hur ungdomsledaren kan vara en del av ungdomarnas vardag. Utgående från de svar vi fick på enkäten med eleverna vid Ådalens skola har vi tagit fasta på att de tycker att kontakten mellan dem och ungdomsledaren kan ske i skolan. Vi har utgående från teori och svar från intervjuerna med ungdomsarbetare i närregionen redogjort för på vilket sätt ungdomsledaren kan synas i skolan. De sociala

medier som vi har räknat upp i kommunikationsdelen är sådana som nämndes i intervjuerna med ungdomsarbetarna. En beskrivning om hur ungdomsledaren kan använda sig av de olika sociala medierna inom ungdomsarbetet finns i handboken.

Den största delen av handboken tar upp olika former av verksamhet. Där finns exempel på olika klubbverksamheter, hur ungdomsledaren kan hjälpa ungdomarna med sommarjobbssökande, drogförebyggande arbete och ungdomsledarens roll i ungdomsfullmäktige. Under klubbverksamhet har vi tagit med tre olika exempel på teman som kan ordnas. Vi har valt ut exemplen från svar som vi har fått från intervjuerna med ungdomsarbetare. Tanken är att klubbverksamheterna ska vara lätta att ordna, till viss mån regelbundna och att ungdomarna ska vara delaktiga i planeringen. Under sommarjobb har vi tagit med på vilket sätt ungdomsledaren kan få ut information till ungdomarna om olika sommarjobb som finns i kommunen, samt ett tips på hur kommunen kan få flera ungdomar bekanta med jobberfarenhet. Vi har valt att inte gå in särskilt djupt på drogförebyggande arbete, utan fokuserat på hur ungdomsledaren kan ta upp diskussionen om droger genom annan verksamhet. Till sist i verksamhetsdelen tas ungdomsfullmäktige upp. Där finns en beskrivning hur ungdomsledaren kan finnas till som stöd för ungdomsfullmäktigeledamöterna.

Därefter har vi satt in en så kallad metodbank. Vi har gett tre exempel på metoder som ungdomsledaren kan använda sig av för att få fram ungdomarnas åsikter, samarbetsövning och hjälp för att lösa problem. Det finns en beskrivning på hur man går till väga för varje övning. Vi har också satt in en lista på nätsidor där ungdomsledaren kan hitta flera metoder som kan tillämpas.

I följande del har vi räknat upp föreningar i Kronoby kommun. Dessa är aktiva ungdomsföreningar och idrottsföreningar. Tanken är att ungdomsledaren ska kunna använda sig av listan för att hitta samarbetspartners till verksamheten. Efter det har vi satt in en lista på kontaktuppgifter till uppsökande ungdomsarbetare, kommunerna i närregionens ungdomsarbetare och Österbottens ungdomsportal, Decibel.fi.

Till sist i handboken ger vi tips på filmer och litteratur. Filmerna är tänkta att ska ge en inblick i ungdomarnas tänkande och vardag. Litteraturen som vi räknar upp anser vi att är nyttig för ungdomsledaren med tanke på verksamhet och för att få mera vetskap om ungdomsarbete.

Det är upp till ungdomsledaren själv att avgöra ifall hen vill använda materialet i handboken. Handboken är ingen guide för hur man blir en perfekt ungdomsledare. Den fokuserar på vad som är möjligt att förverkliga som ungdomsledare i Kronoby kommun.

7 Utvärdering och slutdiskussion

Vi hade en klar plan för hur vi skulle bygga upp vårt arbete. Redan i januari 2017 hade vi klart för oss när vi skulle utföra enkätundersökningen och intervjuerna. Teoridelen tog vi inte tag i från början, eftersom mycket tid gick åt att förbereda enkäten och intervjuerna. Vi tycker ändå att det var ganska bra att lämna teoridelen till senare då svaren från undersökningarna gav grund för teorin som vi senare använde oss av. Efter undersökningarna kunde vi fokusera på teorin och samtidigt bygga på handboken. Vi kom snabbt fram till vad vi ville ha med i handboken i och med att vi gjorde förberedande arbete.

Vi satte upp en tidsplan i början av vårt arbete. I den hade vi satt in att vi skulle samla teori i första hand under januari och februari. Det slutade ändå med att största delen av teorisökningen skedde i mars och april. Detta är inget som vi tycker att är något negativt, eftersom vi märkte senare att teorin skulle byggas upp av undersökningarna och inte tvärtom. Vår tidsplan var upplagd så att efter varje gemensamt möte gjorde vi upp en plan för vad vi skulle göra nästa gång vi träffades. Det fungerade för oss då vi kunde fokusera på några få saker varje gång vi jobbade samt att vi båda visste vad den andre jobbade med.

Uppdraget som vi fick var intressant och utmanande. Från början var det inte tänkt att vi skulle göra en handbok, utan endast på något sätt göra förberedande arbete för en ungdomsledartjänst i Kronoby kommun. I och med att vi fick göra en handbok blev det lättare för oss att konkretisera själva uppdraget. De största utmaningarna var att uppdragsgivaren befann sig på en ort som geografiskt är långt borta, samt att de unga som i slutändan berörs av arbetet också befinner sig långt borta. Vi hade velat ta ungdomarna mera med i processen, men på grund av tidsbrist och övriga studier blev detta omöjligt för oss. Vår uppdragsgivare gav oss ganska fria händer för hur vi skulle förverkliga vårt uppdrag. Det var både positivt och negativt. Det positiva var att vi fick fokusera på det vi tyckte var intressant. Det negativa var att det fanns en viss oro från vår sida om slutprodukten var det uppdragsgivaren ville ha.

I och med att vi hade ganska fria händer med vårt uppdrag började vi med vårt arbete snabbt och glömde bort vikten av handledningen från skolans sida. Det ledde till att vi vid de första

handledningstillfällena tyckte att de mest bestod av negativt inriktad kritik mot vårt arbete. Vi märkte ändå efter tillfällena att de ledde oss i rätt riktning. Nu när vi tänker efter kunde vi ha satt in flera kortare handledningstillfällen i vår tidsplan.

I början av processen ansåg vi att vi inte behövde så många handledningstillfällen, eftersom vi diskuterade med varandra och därifrån beslutade om hur vi skulle jobba på arbetet. Pararbete kan vara svårt, men vi upplever att vi har jobbat bra tillsammans. Vi har inte haft några större meningsskiljaktigheter som har påverkat arbetet negativt. Fördelningen av arbetet har varit jämnt. Vi delade inte in ansvarsområden från början, men den kom naturligt längs med arbetets fortlöpande. Vi känner varandra så bra att vi känner till varandras styrkor och kunde använda oss av dem i arbetet.

Vi är nöjda med vårt arbete och vår slutprodukt. Handboken kan tillämpas även av andra ungdomsledare i andra kommuner fastän den är utvecklad för Kronoby. Ingen av oss har gjort en handbok förut, så det var en utmaning att få den så kortfattad som en handbok ska vara. Vi anser att handboken är lättläst, enkel att förstå och tillämpa.

Vi har sett vilken utveckling Kronoby kommun kan göra inom ungdomsarbete. Förhoppningsvis anställer Kronoby kommun en ungdomsledare inom de närmaste åren och att hen kan ta del av handbokens innehåll. Vi hoppas också att vår handbok stöder ett beslut om att anställa en ungdomsledare till Kronoby.

Källförteckning

- After Eight Hello!* (u.d.). Hämtat från <http://aftereight.fi/hello/index.cgi?t=3,1> den 16 3 2017
- Ahrne, G., & Svensson, P. (2015). Kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen. i G. Ahrne, & P. Svensson, *Handbok i kvalitativa metoder* (ss. 8-16). Stockholm: Liber AB.
- Allianssi ry. (u.d.). *Nuorisotyö*. Hämtat från Allianssi ry: <http://www.alli.fi/edunvalvonta/nuorisotyö/> den 19 4 2017
- Angelöw, B. (1991). *Det goda förändringsarbetet*. Lund: Studentlitteratur.
- Barn & utbildning: Kronoby kommun*. (u.d.). Hämtat från Kronoby kommun: <https://www.kronoby.fi/barn-och-unga/> den 21 3 2017
- Base Camp*. (u.d.). Hämtat från Kvarnen Base Camp: <http://www.kvarnen.fi/modx/index.php?id=6> den 18 4 2017
- Denvall, V., & Vinnerljung, B. (2010). *Nytta & fördärv, Socialt arbete i kritisk belysning*. Stockholm: Bokförlaget Natur och Kultur.
- ebrand Suomi Oy. (den 1 9 2016). *Suosituimmat sosiaalisen median palvelut*. Hämtat från SoMe ja nuoret 2016: <http://www.ebrand.fi/somejanuoret2016/2-suosituimmat-sosiaalisen-median-palvelut/> den 24 4 2017
- Ejlertsson, G. (2005). *Enkät i praktiken, en handbok i enkätmetodik*. Lund: Studentlitteratur.
- Findahl, O., & Davidsson, P. (2015). *Svenskarna och internet 2015*. Hämtat från Svenskarna och internet: <http://www.soi2015.se/sociala-medier/unga-anvander-manga-olika-sociala-natverk/> den 11 4 2017
- Föreningsregistret*. (u.d.). Hämtat från PRS - Föreningsnätet: http://yhdistysrekisteri.prh.fi/ryhaku.htx?kieli=2&hakuraja=0&nimi=&kotipaikka=Kronoby&ensrek=&viimrek=&osoite=&evlu=&orto=&vapaa=&sb_haku=S%F6k den 21 3 2017
- Gretschel, A. (2010). Ung men inte kund, inflytande genom ungdomsarbete. *Ungdomsarbete är nödvändigt*, 100-116.
- Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. (2007). *Tutki ja kirjoita*. Helsingfors: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Holme, I. M., & Krohn Solvang, B. (1997). *Forskningsmetodik, Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Kiilakoski, T. (2010). Utveckling i många riktningar. *Ungdomsarbete är nödvändigt*, 27-44.
- Kohonen, K.; & Tiala, T. (2002). *Kuntalaiset ja hyvä osallisuus*. Helsingfors: Sisäasianministeriö.

- Kommun och förvaltning - fakta: Kronoby kommun.* (u.d.). Hämtat från Kronoby kommun: <https://www.kronoby.fi/kommun-och-forvaltning/aktuellt/> den 21 3 2017
- Korhonen, S., & Merisalo, M. (2009). *Så fungerar kommunen* (Vol. 1). Helsingfors: Finlands kommunförbund.
- Kronoby kommun Budget 2017 och Ekonomiplan 2018-2019.* (den 8 12 2016). Hämtat från Kronoby kommun: <https://www.kronoby.fi/assets/Kommun-Forvaltning/Ekonomi/2017/Budget-2017.pdf> den 16 3 2017
- Kultur, fritid & turism: Kronoby kommun.* (u.d.). Hämtat från Kronoby kommun: <https://www.kronoby.fi/kultur-fritid-och-turism/> den 21 3 2017
- Kurki, L. (2010). Ungdomsfostran inom ramen för sociokulturell inspiration. *Ungdomsfostrans teori*, 64-78.
- Kvale, S. (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- Linkosalo, H. (den 26 10 2015). *Kuvallistuuko nuorisotyö?* Hämtat från Verke: <https://www.verke.org/blog/kuvallistuuko-nuorisotyö/> den 23 4 2017
- Ludvigsson, J. F. (2002). *Att börja forska*. Lund: Studentlitteratur.
- Molin, M. (2004). Delaktighet inom handikappområdet. i A. Gustavsson, *Delaktighetens språk* (ss. 61-81). Studentlitteratur.
- Molin, M., Gustavsson, A., & Hermansson, H.-E. (2008). *Meningsskapande och delaktighet*. Göteborg: Diadalos AB.
- Nieminen, J. (2010). Delaktighet som motkraft. *Ungdomsarbete är nödvändigt*, 7-26.
- Nilsson, B., & Waldemarson, A.-K. (2008). *Kommunikation Samspel mellan människor*. Studentlitteratur.
- Nyberg, A., & Wiberg, M. (2014). *Sociala medier & härskartekniker*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Patel, R., & Davidson, B. (1994). *Forskningsmetodikens grunder*. Lund: Studentlitteratur.
- Ruotsalainen, L. (2010). Kulturarbete för ungdomar kräver kämpatakt. *Ungdomsarbete är nödvändigt*, 64-99.
- Sapin, K. (2009). *Essential Skills for Youth Work Practice*. London: SAGE Publications Inc.
- Snapchat.* (den 17 4 2017). Hämtat från Wikipedia: <https://en.wikipedia.org/wiki/Snapchat> den 18 4 2017

Finlands författningssamling

Kommunallagen 10.4.2015/410 www.finlex.fi [hämtat: 31.3.2017]

Ungdomslagen 21.12.2016/1285 www.finlex.fi [hämtat: 31.3.2017]

Enkät Ådalens skola 19.1.2017

Hej!

På sikt önskar Kronoby kommun att anställa en ungdomsledare. En ungdomsledare jobbar för att ungdomar skall ha en meningsfull fritid samt för att ungdomarna skall kunna vara med och påverka beslut som fattas i kommunen.

Genom att svara på dessa frågor hjälper du kommunen att hitta rätt person för ungdomsledarjobbet

1. Skriv ner tre saker som du tycker om att göra på din fritid?

---

2. Hurudan roll tycker du att ungdomsledaren skall ha vid planering av aktiviteter?

- Ungdomsledaren planerar och ordnar
- Ungdomsledaren planerar och ordnar tillsammans med ungdomar
- Ungdomsledaren ger råd till ungdomar som ordnar
- Ungdomsledaren övervakar när ungdomar planerar och ordnar själva

3. Var vill du att kontakten mellan dig och ungdomsledaren sker?

- I skolan
- Sociala medier t.ex. Facebook
- Kommungården
- I byn
- Övrigt, var? _____

4. Hur tycker du att kontakten mellan dig och ungdomsledaren skall ske?

- Telefonsamtal
- SMS
- E-post
- Sociala medier t.ex. Facebook
- Direkt kontakt (ansikte mot ansikte)
- Övrigt, hur? _____

5. Skriv ner tre saker på hur du vill att en ungdomsledare skall vara eller vad en ungdomsledare skulle kunna hjälpa dig med.

TACK FÖR DITT SVAR! 😊

Temaintervju 21-22.2.2017

Arbetsuppgifter

- Dina arbetsuppgifter, veckoschema?
- Arbetsdelning

Kommunikation

- Hur nå ungdomar?
- Vilka kommunikationskanaler använder ni?
  - För- och nackdelar
- Uppbyggande av förtroende
- Kommunikationen mellan tjänstemän/kollegor

Nätverk, Samarbetspartners

Utmaningar inom ungdomsarbete

- Var finns det utmaningar?
- Vilka?
- Åtgärder?
- Case? Händelse.

FINAL QUESTION

Vad tycker du skulle behöva finnas i en handbok för en nyanställd ungdomsarbetare?